

Protokoll 11/2024

fört vid Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnds sammanträde
torsdagen den 19 december 2024 kl. 18:00-20:15,
Hägerstensåsens medborgarhus, Riksdalervägen 2

Ledamöter

Sara Grolander (MP) Ordförande
Johan Nilsson (M) 1:e vice ordförande
Max Otterman (S) 2:e vice ordförande
Eva Fagerhem (S)
Malte Sigemalm (S)
Åsa Eriksson (S)
Elisabet Näslund (S)
Maria Ljuslin (V)
Anette Hellström (M)
Torbjörn Erbe (M)
Inger Swahn (L)
Henrik Falk (C)
Henrik Åkerlund (SD) ersätter Runar Finnman (SD)

Ersättare

Kiyana Hakimi (S)
Pontus Thorén (S)
Erik Hedlund (S)
Carl Houston (S)
Lotta Vilde Wahl (V)
Karin Södergren (V)
Gunilla Lindgren (MP)
Alexandra Zadig (M)
Tony Ottebjør-Winkler (M)
Susanne Sjöblom (M) §§1-12
Lolita Lovén Johnsen (KD)

Övriga närvarande

Lee Orberson Stadsdelsdirektör
Camilla Höglund Nämndsekreterare
Lars Wennberg Avdelningschef §§8-29
Eva Alama Avdelningschef §§8-29
Veronica Östlin Avdelningschef §§8-29
Liselott Hedman Avdelningschef §§8-29
Linda Palo Avdelningschef §§8-29
Alex Baena Avdelningschef §§8-29
Mette Sundqvist Avdelningschef §§8-29
Piero Cima Personalföreträdare §§8-29

Justerare

Sara Grolander (MP), Johan Nilsson (M)

Datum för justering	2024-12-20
Paragraf	§§1-29
Sekreterare	Camilla Höglund

§ 1

Val av justerare och dag för justering

Fastställande av dagordning

Sara Grolander (MP) öppnade sammanträdet.

Sara Grolander (MP) och Johan Nilsson (M) utsågs att justera dagens protokoll. Justering sker 20 december 2024.

Dagordningen godkändes.

Mötet ajournerades klockan 18.02–19.15 för infonämnd med temat fritidsarbetet och klimat och miljöhandlingsplanen samt allmänhetens frågestund som började klockan 19.00.

§ 2

Borttagen på grund av sekretess

HÄ 2024/716

§ 3

Borttagen på grund av sekretess

HÄ 2024/717

§ 4

Borttagen på grund av sekretess

HÄ 2024/718

§ 5
Borttagen på grund av sekretess
HÄ 2024/719

§ 6

Rapportering av ej verkställda beslut enligt SoL och LSS kvartal 3 för 2024

HÄ 2024/691

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd lägger anmälan till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Stadsdelsnämnden ska enligt socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) rapportera de gynnande beslut om insatser enligt respektive lag som inte har kunnat verkställas inom tre månader från beslutsdatum till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och stadens revisorer. Under tredje kvartalet 2024 har förvaltningen rapporterat 24 beslut som inte har verkställts inom tre månader. Därutöver har förvaltningen rapporterat om två beslut som har avslutats utan att verkställas samt sju beslut som har verkställts.

Handlingar i ärendet

- HÄ 2024/691-1 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande
Rapportering av ej verkställda beslut enligt SoL och LSS kvartal 3 2024
- HÄ 2024/691-2 Bilaga Ej verkställda beslut - kvartal 3, 2024

§ 7**Anmälan av sociala delegationens protokoll****Beslut**

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd lägger protokollen från sociala delegationen till handlingarna.

Ärendet

Anmäldes protokoll från sammanträden i sociala delegationen 26 november, 5, 16 och 18 december 2024.

§ 8**Inkomna medborgarförslag**

Sammanställning med förslag om hantering

HÄ 2024/663

Beslut

1. Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd uppdrar till förvaltningen att svara på medborgarförslag om toaletterna vid Långsjöbadet, dnr HÄ 2024/662.
2. Nämnden uppdrar till förvaltningen att svara på medborgarförslag om obligatorisk klimatutbildning för samtliga anställda, dnr HÄ 2024/700.
3. Nämnden översänder medborgarförslag om simhall i Midsommarkransen, dnr HÄ 2024/679 till idrottsnämnden.
4. Nämnden översänder medborgarförslag om stor upplyst julgran i Kransen, dnr HÄ 2024/687 till trafiknämnden.

Sammanfattning av ärendet

Under perioden 1 till 29 november 2024 har fyra medborgarförslag lämnats in till stadsdelsnämnden. Nämnden beslutar om förslagen ska beredas av förvaltningen eller hanteras på annat sätt, utifrån förslag från förvaltningen.

Beslutsgång

Ordföranden föreslog bifall till förvaltningens förslag och fann att nämnden ställde sig bakom det.

Handlingar i ärendet

- HÄ 2024/663-5 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande Inkomna medborgarförslag
- HÄ 2024/663-2 662 Medborgarförslag angående toaletterna vid Långsjöbadet
- HÄ 2024/663-3 700 Medborgarförslag obligatorisk klimatutbildning för samtliga anställda
- HÄ 2024/663-1 679 Medborgarförslag om simhall i Midsommarkransen
- HÄ 2024/663-4 687 Medborgarförslag om stor upplyst julgran i Kransen

§ 9**Hopptorn vid badplats i Hägersten**

Svar på medborgarförslag

HÄ 2024/381

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och lämnar det som svar på medborgarförslaget

Sammanfattning av ärendet

Medborgarförslaget innehåller önskemål från en medborgare att anlägga ett hopptorn högre än tre meter vid en badplats i Hägersten. Det finns inga officiella badplatser i Hägersten, men förvaltningen har undersökt möjligheten för hopptorn på de två bad som ligger närmast; Örnberget och Vinterviken. Ingen av badplatserna lämpar sig för hopptorn. Det har även skett allvarliga olyckor vid andra hopptorn i Stockholms stad, vilket gör förvaltningen tveksam till lämpligheten att inrätta hopptorn vid nämndens badplatser.

Beslutsgång

Ordföranden föreslog bifall till förvaltningens förslag och fann att nämnden ställde sig bakom det.

Handlingar i ärendet

- HÄ 2024/381-4 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande Hopptorn vid badplats i Hägersten
- HÄ 2024/381-2 Medborgarförslag om hopptorn vid badplats

§ 10**Anlägga en fullstor basketplan vid Nybohov**

Svar på medborgarförslag

HÄ 2024/71

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och lämnar det som svar på medborgarförslaget

Sammanfattning av ärendet

Medborgarförslaget innehåller önskemål från en medborgare om att anlägga en fullstor basketplan utomhus i Liljeholmen. I förslaget nämns en befintlig grusplan bredvid Nybohovsskolan som en möjlig plats att omvandla till basketplan. Förvaltningen har inhämtat invånarnas synpunkter och de instämmer i önskemålet om att anlägga en plan för basket. Förvaltningen planerar därför att anlägga en basketplan för spontanspel på den föreslagna platsen. Nuvarande grusplan får en hårdgjord yta, två basketkorgar och staket runt om.

Beslutsgång

Ordföranden föreslog bifall till förvaltningens förslag och fann att nämnden ställde sig bakom det.

Handlingar i ärendet

- HÄ 2024/71-9 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande Basketplan vid Nybohov
- HÄ 2024/71-1 Medborgarförslag om basketplan vid Nybohov

§ 11

Tillgång till toalett vid medborgarkontoret i Älvsjö

Svar på medborgarförslag

HÄ 2024/328

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och lämnar det som svar på medborgarförslaget

Sammanfattning av ärendet

Medborgarförslaget innehåller önskemål om att få tillgång till en toalett vid medborgarkontoret i Älvsjö. Förvaltningen har utrett förslaget tillsammans med Fastighetskontoret och Kulturförvaltningen. Förvaltningen bedömer att det inte är möjligt att bygga en toalett i nuvarande ytan som tillhör medborgarkontoret. Däremot kommer alla besökare till medborgarkontoret att få tillgång till en toalett via kulturförvaltningen.

Beslutsgång

Ordföranden föreslog bifall till förvaltningens förslag och fann att nämnden ställde sig bakom det.

Handlingar i ärendet

- HÄ 2024/328-5 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande Inrätta toalett på medborgarkontoret i Älvsjö
- HÄ 2024/328-1 Medborgarförslag om tillgång till toalett vid medborgarkontoret

**§ 12
Nämndens verksamhetsplan 2025**

HÄ 2024/635

Beslut

1. Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens förslag till verksamhetsplan 2025 med bilagor och överlämnar den till kommunstyrelsen och stadens revisorer.
2. Nämnden godkänner system för internkontroll, bilaga 1.
3. Nämnden godkänner väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan 2025, bilaga 2.
4. Nämnden godkänner plan för upphandling, bilaga 3.
5. Nämnden godkänner kompetensförsörjningsplan, bilaga 4.
6. Nämnden godkänner ersättningsnivåer för intäktsfinansierade verksamheter, bilaga 5.
7. Nämnden godkänner förvaltningens förslag till resultatenheter, se rubrik Resultatenheter.
8. Nämnden ansöker om budgetjustering med 1,8 mnkr i driftmedel för lokalt arbete med demokrati och mänskliga rättigheter i enlighet med ärendet.
9. Nämnden ansöker om budgetjusteringar om sammantaget 0,3 mnkr i driftmedel för biologisk mångfald i enlighet med ärendet.
10. Nämnden ansöker om budgetjusteringar om sammantaget 0,1 mnkr i driftsmedel för lokal åtgärdsprogram i enlighet med ärendet.
11. Nämnden ansöker om budgetjusteringar om sammantaget 2,6 mnkr i investeringsmedel för biologisk mångfald i enlighet med ärendet.
12. Nämnden ansöker om budgetjusteringar om sammantaget 6,5 mnkr för klimatinvesteringsmedel i enlighet med ärendet.
13. Nämnden ansöker om budgetjusteringar om sammantaget 6,5 mnkr i investeringsmedel för trygghetsskapande åtgärder i enlighet med ärendet.
14. Nämnden ansöker om budgetjusteringar om sammantaget 0,2 mnkr i investeringsmedel för lokalt åtgärdsprogram i enlighet med ärendet.
15. Nämnden ansöker om budgetjusteringar om sammantaget 0,2 mnkr i investeringsmedel för Stockholm vid vattnet i enlighet med ärendet.
16. Nämnden ansöker om budgetjusteringar om sammantaget 11,5 mnkr i investeringsmedel för övertagandet av parkdrift i egen regi i enlighet med ärendet.
17. Nämnden ansöker om budgetjusteringar om sammantaget 1,0 mnkr i investeringsmedel för trädplantering i enlighet med ärendet.

18. Nämnden ansöker om budgetjusteringar om sammantaget 1,5 mnkr i investeringsmedel för lekmiljöer i anslutning till förskolegårdar i enlighet med ärendet.
19. Nämnden ansöker om budgetjusteringar om sammantaget 0,8 mnkr i investeringsmedel för naturreservat i enlighet med ärendet.
20. Nämnden ansöker om budgetjustering avseende investeringar i maskiner och inventarier om 7,4 mnkr i enlighet med ärendet.
21. Nämnden anmäler omslutningsförändringar om 317,4 mnkr, se rubrik Omslutningsförändringar.

Sammanfattning av ärendet

I kommunfullmäktiges budgetbeslut för 2025 med plan för 2026-2027 definieras uppdraget till stadens nämnder och bolagsstyrelser utifrån tre övergripande inriktningsmål: *Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden. Ett Grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder åt alla.*

I stadsdelsområdets perspektiv med en växande befolkning beskrivs i verksamhetsplanen genomförandet av uppdraget från kommunfullmäktige samt hur nytta skapas för respektive målgrupp. Nämnden har tagit fram 27 nämndmål med tillhörande indikatorer och aktiviteter. Nettobudgeten för nämndens driftverksamhet uppgår till 3 224,7 mnkr och för investeringar 21,5 mnkr.

Förslag till beslut

Sara Grolander (MP), Max Otterman m.fl. (S) och Maria Ljuslin (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Johan Nilsson m.fl. (M) lade fram ett förslag och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Inger Swahn (L) lade fram ett förslag och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Henrik Falk (C) lade fram ett förslag och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Tjänstgörande ersättare Henrik Åkerlund (SD) lade fram ett förslag och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Ordföranden förklarade överläggningen avslutad.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Reservation

Johan Nilsson m.fl. (M) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

"Att avslå förvaltningens förslag till beslut.

Att uppdra åt förvaltningen att utarbeta en verksamhetsplan i enlighet med Moderaternas budgetreservation i Kommunfullmäktige.

Att därutöver anföra.

Vi anser att verksamhetsplanen för Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd ska ta sin utgångspunkt i Moderaternas, Liberalernas, Centerpartiets och Kristdemokraternas gemensamma vision för Stockholms framtid: En frihetlig, framtidsinriktad, trygg och hållbar stad med en mångfald av människor, företag och föreningar. Vi bejakar stadens styrkor och särart, och framförallt tror vi passionerat på stockholmarnas potential och möjligheter att var och en och tillsammans forma sina egen framtid och förverkliga sina drömmar.

I vårt Stockholm bemöts utmaningar genom samarbeten mellan staden, företagen, akademien och det civila samhället. Hit ska forskare, turister, investerare och studenter från hela världen söka sig. Stockholm ska vara en stad för alla – barn och unga, vuxna och äldre, inflyttade och de som bott här hela livet, företagare och anställda. Vi tror på stockholmarnas förmåga och rätt att bestämma över sina egna liv och därför är det också viktigt att alla stockholmare är en del av samhällsbygget och både vill och kan bygga sig en bättre framtid. Stockholm ska fortsätta utvecklas i takt med vad stockholmarna önskar, behöver och drömmer om.

Vi står på stockholmarnas sida och har en tydlig målsättning med vår politik, att lösa de problem som stockholmarna upplever. Det är inte ett löfte om att politiken kan lösa alla problem. Men det är ett löfte om att vi ska lösa de problem som bara kan lösas genom politiska beslut. Vi ska värna och utveckla Stockholm och ta tillvara på dess unika karaktär och skönhet. När staden utvecklas ska det göras med samförstånd med de som bor här.

Vi accepterar aldrig att människor i Stockholm får sin frihet begränsad på grund av diskriminering, rasism, antisemitism eller

otrygghet. Vi arbetar målmedvetet för ökad frihet genom kraftfulla insatser mot den brottslighet som idag orsakar svåra problem i delar av staden och som begränsar människors frihet.

Ordning och reda i stadens ekonomi är en förutsättning för att alla verksamheter i staden ska fungera. Service och omsorg till stockholmarna är utgångspunkten i stadsdelsnämndernas verksamheter, oavsett som den handlar om förskola, äldreomsorg, stadsmiljöarbete eller någon annan fråga som stadsdelsnämnderna tar beslut om.

Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna har en gemensam vision om Hägersten-Älvsjö stadsdelsområde. Vi vill fokusera på stadsmiljö, trygghet och våra kärnverksamheter. Vi vill göra vår stadsdel till en grönare och trevligare stadsdel där förvaltningens uppgift är att prioritera kärnverksamheten och inte att skapa nya arbetsuppgifter inom områden som inte medborgarna efterfrågar.

Trygghet

Trygghetsarbetet i stadsdelen behöver fortsatt bedrivas mycket aktivt. Vi anser fortfarande att det måste genomföras fler konkreta trygghetskapande insatser i Hägersten-Älvsjö. Sedan den rödgröna majoriteten minskade ner på antalet ordningsvakter har våra stadsdelar blivit lidande. Att stadsdelen får fler så kallade LOV-3-områden, alltså område där ordningsvakter har förordnande att verka, är positivt men hjälper föga när inte antalet ordningsvakter ökar. Trygghetsinvesteringar får inte tappa fart utan behöver fortgå. Vi kan se ökade ambitioner inom området fritid för unga, men vill säkerställa ytterligare insatser.

Vi vill att

- De samarbeten inom IOP som nämns i förslaget till verksamhetsplan ska omfatta alla typer av föreningar (inte bara idrott) och även kunna innefatta driften av nya mötesplatser för ungdomar.
- Fler fältassistenter ska rekryteras.
- Samtliga av stadsdelsförvaltningens fritidsgårdar/mötesplatser ska ha utökade öppettider och erbjuda öppet varje fredags- och lördagskväll.
- Ordningsvakterna ska återgå till det antal som gällde 2022 och helst öka i antal.
- Väktare ska anlitas i större utsträckning runt lokala centrum och kollektivtrafik.

Ekonomi och välfärd

Individ- och familjeomsorgen har redovisat ett underskott i många år. Under förra mandatperioden var de röda partierna hårda i sin kritik, men nu två år efter att de tillträtt det rödgröna styret, är situationen oförändrad. Konsekvensen om nuvarande situation och utveckling fortgår är att övriga verksamheter kommer behöva spara för att nämnden ska kunna uppfylla lagstadgade insatser.

Vi vill att

- Förvaltningen ska säkerställa att förskola och äldreomsorg inte utsätts för några besparingar annat än sådana relaterade till prestationsförändringar (fler/färre brukare) men att dessa kärnverksamheter ska hållas fria från besparingsbeting på grund av övriga kostnadsökningar eller att andra verksamheter genererar underskott.
- Förvaltningen ska arbeta än mer aktivt med försörjningsstöd och felaktiga utbetalningar.
- Inrättandet av parkskötsel i egen regi måste följas noga så att kostnaden inte ökar, men att däremot kvaliteten blir – som utlovat – bättre.
- Det minskade barnantalet inom förskolan måste följas så att det inte innebär att några barn behöver brytas upp från sin redan inskolade miljö på nuvarande förskola om verksamheten behöver minska antalet förskolelokaler.
- Administrationen inom förvaltningen ska minska och tillkommande administrativa tjänster ska inte inrättas. Nämndens lokaler ska effektiviseras och minskas i antal. Den nya chefsstrukturen ska följas upp utifrån kostnadsbilden.
- Arbetet att få bort tomgångshyror på lägenheter inom äldreomsorgen ska prioriteras.
- Genomföra kompetensutvecklingsinsatser inom förskolan, blandat annat inom områdena kost, diabetes och psykiska funktionshinder.

Äldreomsorg

Stadsdelsnämndens fokus bör vara att främja en god hälsa och ett gott socialt liv hos äldre, samtidigt som de egna kostnaderna för bland annat hemtjänst kan skjutas framåt i tid eller hållas nere. Aktiviteter för äldre, högkvalitativa boenden och en god kommunal service är därför viktigt och kommer i längden att gynna stadsdelsnämndens ekonomi på området. En relativt enkel, men

mycket betydelsefull sak, stadsdelsnämnden kan göra för att öka livskvaliteten hos våra äldre är att fokusera än mer på måltider och måltidsupplevelse vid våra vård- och omsorgsboenden.

Vi vill att

- Bidragen till stadsdelsnämndens pensionärsföreningar ska återställas (höjas) minst till 2023 års nivå, då pensionärsföreningarnas arbete främjar ett aktivt och socialt liv för äldre.
- Förvaltningen ska driva ett aktivt arbete om att fler seniorlägenheter, gärna i privat regi och i bostadsrättsform, tillförs Hägersten-Älvsjö för att äldre ska kunna bo kvar i sitt eget hem så länge som möjligt.
- Förvaltningen ska genomföra särskilda satsningar på måltider och måltidsupplevelser vid våra vård- och omsorgsboenden.

Stadsmiljö och grönområden

Vår stadsdel har flera fina parker, ett naturreservat och möjlighet till bad i tre insjöar. Vi anser att stadsdelen ska påskynda arbetet att anlägga fler badbryggor och/eller badplatser. Även stadsdelens mindre parker behöver ökad skötsel och omvårdnad, liksom besökta parker såsom 'Fruktparken' i Liljeholmen kan utvecklas. Fler stadsodlingar ska uppmuntras då våra stadsdelsområden har goda förutsättningar att präglas av grönska.

Vi vill att

- Förvaltningen ska utarbeta en plan för att skyndsamt kunna etablera fler badbryggor i Hägersten-Älvsjö samt verka för att Långsjöbadets strand kan utökas.
- Förvaltningen ska säkerställa att parkskötseln ökar i frekvens och kvalitet, även i stadsdelens mindre parker och att välbesökta parker utvecklas.
- Förvaltningen ska verka för, eller vara behjälplig vid fler initiativ kring, stadsodling och 'urban gardens'".

Reservation

Inger Swahn (L) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

"1. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.

2. Att uppdra åt förvaltningen att revidera verksamhetsplanen i enlighet med som anförs nedan.

3. Att därutöver anföra följande.

Verksamhetsplanen för Hägersten Älvsjö stadsdelsnämnd har sin utgångspunkt i Liberalernas, Moderaternas, Centerpartiets och Kristdemokraternas gemensamma vision för Stockholms framtid: En frihetlig, framtidsinriktad, trygg och hållbar stad med en mångfald av människor, företag och föreningar. Vi bejakar stadens styrkor och särart, och framförallt tror vi passionerat på stockholmarnas potential och möjligheter att var och en och tillsammans forma sina egen framtid och förverkliga sina drömmar.

I vårt Stockholm bemöts utmaningar genom samarbeten mellan staden, företagen, akademien och det civila samhället. Hit ska forskare, turister, investerare och studenter från hela världen söka sig. Stockholm ska vara en stad för alla – barn och unga, vuxna och äldre, inflyttade och de som bott här hela livet, företagare och anställda. Vi tror på stockholmarnas förmåga och rätt att bestämma över sina egna liv och därför är det också viktigt att alla stockholmare är en del av samhällsbygget och både vill och kan bygga sig en bättre framtid. Stockholm ska fortsätta utvecklas i takt med vad stockholmarna önskar, behöver och drömmer om.

Vi står på stockholmarnas sida och har en tydlig målsättning med vår politik, att lösa de problem som stockholmarna upplever. Det är inte ett löfte om att politiken kan lösa alla problem. Men det är ett löfte om att vi ska lösa de problem som bara kan lösas genom politiska beslut. Vi ska värna och utveckla Stockholm och ta tillvara på dess unika karaktär och skönhet. När staden utvecklas ska det göras med samförstånd med de som bor här.

Vi accepterar aldrig att människor i Stockholm får sin frihet begränsad på grund av diskriminering, rasism, antisemitism eller otrygghet. Vi arbetar målmedvetet för ökad frihet genom kraftfulla insatser mot den brottslighet som idag orsakar svåra problem i delar av staden och som begränsar människors frihet.

Ordning och reda i stadens ekonomi är en förutsättning för att alla verksamheter i staden ska fungera. Service och omsorg till stockholmarna är utgångspunkten i stadsdelsnämndernas verksamheter, oavsett som den handlar om förskola, äldreomsorg, stadsmiljöarbete eller någon annan fråga som stadsdelsnämnderna tar beslut om.

Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna har en gemensam vision om Hägersten-Älvsjö stadsdelsområde. Vi vill fokusera på stadsmiljö, trygghet och våra kärnverksamheter. Vi vill göra vår stadsdel till en grönare och trevligare stadsdel där förvaltningens uppgift är att prioritera kärnverksamheten och inte

att skapa nya arbetsuppgifter inom områden som inte medborgarna efterfrågar.

Trygghet

Trygghetsarbetet i stadsdelen behöver fortsatt bedrivas mycket aktivt. Vi anser fortfarande att det måste genomföras fler konkreta trygghetskapande insatser i Hägersten-Älvsjö. Sedan den rödgröna majoriteten minskade ner på antalet ordningsvakter har våra stadsdelar blivit lidande. Att stadsdelen får fler så kallade LOV-3-områden, alltså område där ordningsvakter har förordnande att verka, är positivt men hjälper föga när inte antalet ordningsvakter ökar. Trygghetsinvesteringar får inte tappa fart utan behöver fortgå. Vi kan se ökade ambitioner inom området fritid för unga, men vill säkerställa ytterligare insatser.

Vi vill att

- De samarbeten inom IOP som nämns i förslaget till verksamhetsplan ska omfatta alla typer av föreningar (inte bara idrott) och även kunna innefatta driften av nya mötesplatser för ungdomar.
- Fler fältassistenter ska rekryteras.
- Samtliga av stadsdelsförvaltningens fritidsgårdar/mötesplatser ska ha utökade öppettider och erbjuda öppet varje fredags- och lördagskväll.
- Ordningsvakterna ska återgå till det antal som gällde 2022 och helst öka i antal.
- Väktare ska anlitas i större utsträckning runt lokala centrum och kollektivtrafik.

Ekonomi och välfärd

Individ- och familjeomsorgen har redovisat ett underskott i många år. Under förra mandatperioden var de röda partierna hårda i sin kritik, men nu två år efter att de tillträtt det rödgröna styret, är situationen oförändrad. Konsekvensen om nuvarande situation och utveckling fortgår är att övriga verksamheter kommer behöva spara för att nämnden ska kunna uppfylla lagstadgade insatser.

Vi vill att

- Förvaltningen ska säkerställa att förskola och äldreomsorg inte utsätts för några besparingar annat än sådana relaterade till prestationsförändringar (fler/färre brukare) men att dessa kärnverksamheter ska hållas fria från besparingsbeting på grund av övriga kostnadsökningar eller att andra

verksamheter genererar underskott.

- Förvaltningen ska arbeta än mer aktivt med försörjningsstöd och felaktiga utbetalningar.
- Inrättandet av parkskötsel i egen regi måste följas noga så att kostnaden inte ökar, men att däremot kvaliteten blir – som utlovat – bättre.
- Det minskade barnantalet inom förskolan måste följas så att det inte innebär att några barn behöver brytas upp från sin redan inskolade miljö på nuvarande förskola om verksamheten behöver minska antalet förskolelokaler.
- Administrationen inom förvaltningen ska minska och tillkommande administrativa tjänster ska inte inrättas. Nämndens lokaler ska effektiviseras och minskas i antal. Den nya chefsstrukturen ska följas upp utifrån kostnadsbild.
- Arbetet att få bort tomgångshyror på lägenheter inom äldreomsorgen ska prioriteras.
- Genomföra kompetensutvecklingsinsatser inom förskolan, blandat annat inom områdena kost, diabetes och psykiska funktionshinder.

Äldreomsorg

Stadsdelsnämndens fokus bör vara att främja en god hälsa och ett gott socialt liv hos äldre, samtidigt som de egna kostnaderna för bland annat hemtjänst kan skjutas framåt i tid eller hållas nere. Aktiviteter för äldre, högkvalitativa boenden och en god kommunal service är därför viktigt och kommer i längden att gynna stadsdelsnämndens ekonomi på området. En relativt enkel, men mycket betydelsefull sak, stadsdelsnämnden kan göra för att öka livskvaliteten hos våra äldre är att fokusera än mer på måltider och måltidsupplevelse vid våra vård- och omsorgsboenden.

Vi vill att

- Bidragen till stadsdelsnämndens pensionärsföreningar ska återställas (höjas) minst till 2023 års nivå, då pensionärsföreningarnas arbete främjar ett aktivt och socialt liv för äldre.
- Förvaltningen ska driva ett aktivt arbete om att fler seniorlägenheter, gärna i privat regi och i bostadsrättsform, tillförs Hägersten-Älvsjö för att äldre ska kunna bo kvar i

sitt eget hem så länge som möjligt.

- Förvaltningen ska genomföra särskilda satsningar på måltider och måltidsupplevelser vid våra vård- och omsorgsboenden.

Stadsmiljö och grönområden

Vår stadsdel har flera fina parker, ett naturreservat och möjlighet till bad i tre insjöar. Vi anser att stadsdelen ska påskynda arbetet att anlägga fler badbryggor och/eller badplatser. Även stadsdelens mindre parker behöver ökad skötsel och omvårdnad, liksom besökta parker såsom 'Fruktparken' i Liljeholmen kan utvecklas. Fler stadsodlingar ska uppmuntras då våra stadsdelsområden har goda förutsättningar att präglas av grönska.

Vi vill att

- Förvaltningen ska utarbeta en plan för att skyndsamt kunna etablera fler badbryggor i Hägersten-Älvsjö samt verka för att Långsjöbadets strand kan utökas.
- Förvaltningen ska säkerställa att parkskötseln ökar i frekvens och kvalitet, även i stadsdelens mindre parker och att välbesökta parker utvecklas.
- Förvaltningen ska verka för, eller vara behjälplig vid fler initiativ kring, stadsodling och 'urban gardens'.

Liberalerna vill se ett tydligare fokus på utökat samarbete mellan socialtjänsten och förskolan. Med tidiga insatser redan när barn går i förskolan går det att förebygga framtida sociala problem och/eller kriminalitet. Särskild uppmärksamhet behöver fästas vid små barn med höga nivåer av ihållande aggressivt beteende, då detta visat sig ha starkt samband med att utveckla grov våldsbrottslighet senare i livet. För ett litet barn kan det räcka med mindre ingripande åtgärder och handlar främst om olika föräldrastödjande insatser. Desto äldre barnet blir utan att socialtjänsten kommer in desto mer komplex problematik. Liberalerna satsar därför på socialtjänst i skola och förskola i samtliga stadsdelar i sitt förslag till budget för 2025.

De skolsociala team som visat sig vara en framgång för att hjälpa elever med hög skolfrånvaro tillbaka till skolan vill vi se utvecklas. Vi välkomnar att den rödgröna majoriteten fortsatt arbetet arbetsmodellen men mer behöver göras och vi vill se både en förstärkning och vidareutveckling av teamen.

Staden ska arbeta för parker, natur- och kulturreseptat och naturområden med hög kvalitet och ökad biologisk mångfald. Vikten av just biologisk mångfald för våra grönområden ska inte

underskattas. Vi föreslår därför ett särskilt stöd till stadsdelarna i arbetet för att öka den biologiska mångfalden och säkerställa välmående parker och natur i hela staden.

Som en av Sveriges största arbetsgivare har staden ett stort ansvar för att säkerställa att anställda medarbetare upplever god arbetsmiljö. En viktig del i det arbetet är friskvård för medarbetare, där personalen själva bör få välja om de önskar en högre friskvårdsersättning i pengar eller möjlighet till en friskvårdstimme varje vecka.

Personer med funktionsnedsättning ska kunna leva ett så självständigt liv som möjligt. Målgruppens behov av stödinsatser varierar stort men för många är beviljade timmar ledsagning eller insatser från socialpsykiatri avgörande för ett bra liv. Det är därför anmärkningsvärt att anslagen till brukare inom LSS återkommande varit på ytterst låga nivåer i samtliga av stadens budgetar innevarande mandatperiod. Liberalerna föreslår i sin budgetreservation en förstärkning av både ledsagning och socialpsykiatri, och vill i förlängningen se att inrättande av omsorgsprisindex (OPI) utreds och införs även för LSS.

Ofrivillig ensamhet är ett stort hälsoproblem i vårt samhälle. Alltför många äldre lever idag i isolering. Liberalerna har drivit på för att säkerställa att det i varje stadsdel finns träffpunkter och möteslokaler som är öppna även på somrar och storhelger liksom att föreningslivet har fått medel för att anordna aktiviteter för äldre på somrarna. Men social isolering behöver motarbetas på mer än ett sätt. Stadsdelsnämnderna har ett stort ansvar i att fortsätta det arbetet och genom samordnade insatser bryta ofrivillig ensamhet bland äldre. Detta behöver vara ett prioriterat arbete i verksamhetsplanen.

Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att det finns en mångfald av boendeformer och att de äldre som behöver komma till ett äldreboende får göra det i tid. Samtidigt måste servicehusen som boendeform värnas och om nuvarande bestånd behöver renoveras eller rivas ska boende erbjudas plats i annan likvärdig bostad. Stadens måste kunna erbjuda den form av mellanboende som servicehusen innebär. Vi vill att äldres valfrihet värnas och det innebär reell möjlighet att få plats på ett servicehus eller motsvarande, som erbjuder en god levnadsstandard.

Slutligen är det återigen tydligt att uppföljningen av omhändertagna barn inte prioriteras av den rödgröna majoriteten. Det är en ytterst utsatt grupp barn och unga som staden övertagit föräldrarollen för och då måste det ske med målet att samhället ska vara den bästa föräldern. Det är också en grupp som löper förhöjd risk att dras in i kriminalitet innan, under och efter en placering. Att staden

fortfarande inte systematiskt följer upp dessa barns skolgång, hälsa, tandhälsa och fortsatta stödbehov är ett underbetyg.

I övrigt hänvisar vi till Liberalernas budgetreservation 2025."

Reservation

Henrik Falk (C) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

"Att avslå förvaltningens förslag till beslut.

Att uppdra åt förvaltningen att utarbeta en verksamhetsplan i enlighet med Centerpartiets budgetreservation i Kommunfullmäktige.

Att därutöver anföra.

Vi anser att verksamhetsplanen för Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd ska ta sin utgångspunkt i Moderaternas, Liberalernas, Centerpartiets och Kristdemokraternas gemensamma vision för Stockholms framtid: En frihetlig, framtidsinriktad, trygg och hållbar stad med en mångfald av människor, företag och föreningar. Vi bejakar stadens styrkor och särart, och framförallt tror vi passionerat på stockholmarnas potential och möjligheter att var och en och tillsammans forma sina egen framtid och förverkliga sina drömmar.

I vårt Stockholm bemöts utmaningar genom samarbeten mellan staden, företagen, akademien och det civila samhället. Hit ska forskare, turister, investerare och studenter från hela världen söka sig. Stockholm ska vara en stad för alla – barn och unga, vuxna och äldre, inflyttade och de som bott här hela livet, företagare och anställda. Vi tror på stockholmarnas förmåga och rätt att bestämma över sina egna liv och därför är det också viktigt att alla stockholmare är en del av samhällsbygget och både vill och kan bygga sig en bättre framtid. Stockholm ska fortsätta utvecklas i takt med vad stockholmarna önskar, behöver och drömmer om.

Vi står på stockholmarnas sida och har en tydlig målsättning med vår politik, att lösa de problem som stockholmarna upplever. Det är inte ett löfte om att politiken kan lösa alla problem. Men det är ett löfte om att vi ska lösa de problem som bara kan lösas genom politiska beslut. Vi ska värna och utveckla Stockholm och ta tillvara på dess unika karaktär och skönhet. När staden utvecklas ska det göras med samförstånd med de som bor här.

Vi accepterar aldrig att människor i Stockholm får sin frihet begränsad på grund av diskriminering, rasism, antisemitism eller

otrygghet. Vi arbetar målmedvetet för ökad frihet genom kraftfulla insatser mot den brottslighet som idag orsakar svåra problem i delar av staden och som begränsar människors frihet.

Ordning och reda i stadens ekonomi är en förutsättning för att alla verksamheter i staden ska fungera. Service och omsorg till stockholmarna är utgångspunkten i stadsdelsnämndernas verksamheter, oavsett som den handlar om förskola, äldreomsorg, stadsmiljöarbete eller någon annan fråga som stadsdelsnämnderna tar beslut om.

Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna har en gemensam vision om Hägersten-Älvsjö stadsdelsområde. Vi vill fokusera på stadsmiljö, trygghet och våra kärnverksamheter. Vi vill göra vår stadsdel till en grönare och trevligare stadsdel där förvaltningens uppgift är att prioritera kärnverksamheten och inte att skapa nya arbetsuppgifter inom områden som inte medborgarna efterfrågar.

Trygghet

Trygghetsarbetet i stadsdelen behöver fortsatt bedrivas mycket aktivt. Vi anser fortfarande att det måste genomföras fler konkreta trygghetskapande insatser i Hägersten-Älvsjö. Sedan den rödgröna majoriteten minskade ner på antalet ordningsvakter har våra stadsdelar blivit lidande. Att stadsdelen får fler så kallade LOV-3-områden, alltså område där ordningsvakter har förordnande att verka, är positivt men hjälper föga när inte antalet ordningsvakter ökar. Trygghetsinvesteringar får inte tappa fart utan behöver fortgå. Vi kan se ökade ambitioner inom området fritid för unga, men vill säkerställa ytterligare insatser.

Vi vill att

- De samarbeten inom IOP som nämns i förslaget till verksamhetsplan ska omfatta alla typer av föreningar (inte bara idrott) och även kunna innefatta driften av nya mötesplatser för ungdomar.
- Fler fältassistenter ska rekryteras.
- Samtliga av stadsdelsförvaltningens fritidsgårdar/mötesplatser ska ha utökade öppettider och erbjuda öppet varje fredags- och lördagskväll.
- Ordningsvakterna ska återgå till det antal som gällde 2022 och helst öka i antal.
- Väktare ska anlitas i större utsträckning runt lokala centrum och kollektivtrafik.

Ekonomi och välfärd

Individ- och familjeomsorgen har redovisat ett underskott i många år. Under förra mandatperioden var de röda partierna hårda i sin kritik, men nu två år efter att de tillträtt det rödgröna styret, är situationen oförändrad. Konsekvensen om nuvarande situation och utveckling fortgår är att övriga verksamheter kommer behöva spara för att nämnden ska kunna uppfylla lagstadgade insatser.

Vi vill att

- Förvaltningen ska säkerställa att förskola och äldreomsorg inte utsätts för några besparingar annat än sådana relaterade till prestationsförändringar (fler/färre brukare) men att dessa kärnverksamheter ska hållas fria från besparingsbeting på grund av övriga kostnadsökningar eller att andra verksamheter genererar underskott.
- Förvaltningen ska arbeta än mer aktivt med försörjningsstöd och felaktiga utbetalningar.
- Inrättandet av parkskötsel i egen regi måste följas noga så att kostnaden inte ökar, men att däremot kvaliteten blir – som utlovat – bättre.
- Det minskade barnantalet inom förskolan måste följas så att det inte innebär att några barn behöver brytas upp från sin redan inskolade miljö på nuvarande förskola om verksamheten behöver minska antalet förskolelokaler.
- Administrationen inom förvaltningen ska minska och tillkommande administrativa tjänster ska inte inrättas. Nämndens lokaler ska effektiviseras och minskas i antal. Den nya chefsstrukturen ska följas upp utifrån kostnadsbilden.
- Arbetet att få bort tomgångshyror på lägenheter inom äldreomsorgen ska prioriteras.
- Genomföra kompetensutvecklingsinsatser inom förskolan, blandat annat inom områdena kost, diabetes och psykiska funktionshinder.

Äldreomsorg

Stadsdelsnämndens fokus bör vara att främja en god hälsa och ett gott socialt liv hos äldre, samtidigt som de egna kostnaderna för bland annat hemtjänst kan skjutas framåt i tid eller hållas nere. Aktiviteter för äldre, högkvalitativa boenden och en god kommunal service är därför viktigt och kommer i längden att gynna

stadsdelsnämndens ekonomi på området. En relativt enkel, men mycket betydelsefull sak, stadsdelsnämnden kan göra för att öka livskvaliteten hos våra äldre är att fokusera än mer på måltider och måltidsupplevelse vid våra vård- och omsorgsboenden.

Vi vill att

- Bidragen till stadsdelsnämndens pensionärsföreningar ska återställas (höjas) minst till 2023 års nivå, då pensionärsföreningarnas arbete främjar ett aktivt och socialt liv för äldre.
- Förvaltningen ska driva ett aktivt arbete om att fler seniorlägenheter, gärna i privat regi och i bostadsrättsform, tillförs Hägersten-Älvsjö för att äldre ska kunna bo kvar i sitt eget hem så länge som möjligt.
- Förvaltningen ska genomföra särskilda satsningar på måltider och måltidsupplevelser vid våra vård- och omsorgsboenden.

Stadsmiljö och grönområden

Vår stadsdel har flera fina parker, ett naturreservat och möjlighet till bad i tre insjöar. Vi anser att stadsdelen ska påskynda arbetet att anlägga fler badbryggor och/eller badplatser. Även stadsdelens mindre parker behöver ökad skötsel och omvårdnad, liksom besökta parker såsom 'Fruktparken' i Liljeholmen kan utvecklas. Fler stadsodlingar ska uppmuntras då våra stadsdelsområden har goda förutsättningar att präglas av grönska.

Vi vill att

- Förvaltningen ska utarbeta en plan för att skyndsamt kunna etablera fler badbryggor i Hägersten-Älvsjö samt verka för att Långsjöbadets strand kan utökas.
- Förvaltningen ska säkerställa att parkskötseln ökar i frekvens och kvalitet, även i stadsdelens mindre parker och att välbesökta parker utvecklas.
- Förvaltningen ska verka för, eller vara behjälplig vid fler initiativ kring, stadsodling och 'urban gardens'.

Reservation

Tjänstgörande ersättare Henrik Åkerlund (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

"1 Sverigedemokraterna yrkar på att avslå förvaltningens förslag till beslut.

2. Sverigedemokraterna yrkar på att ge förvaltningen i uppdrag att återkomma till nämnden med en verksamhetsplan utifrån Sverigedemokraternas skuggbudget 2025.

3. Vi vill därutöver anföra följande:

Vi ser med oro att det fortfarande råder en gällande problematik inom kärnverksamheterna, exempelvis beträffande förskole -och verksamheten för äldreomsorgen som påvisar fortsatta problem med brist på personal, personal med avsaknad av utbildning och bristande kunskaper bland personalen som tenderar att vara eftersatt.

Sverigedemokraterna har i sin skuggbudget för 2025 redogjort för våra visioner, mål och inriktningar. För att genomföra detta ska förvaltningen återkomma till nämnden med en omarbetad verksamhetsplan."

Handlingar i ärendet

- HÄ 2024/635-15 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande Verksamhetsplan 2025 Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd
- HÄ 2024/635-11 Bilaga 1 System för internkontroll 2025
- HÄ 2024/635-10 Bilaga 2 Väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan
- HÄ 2024/635-6 Bilaga 3 Plan för upphandling 2025-2027
- HÄ 2024/635-1 Bilaga 7 Ansökan om budgetjusteringar för särskilda ändamål - drift
- HÄ 2024/635-3 Bilaga 8 Ansökan om budgetjusteringar för särskilda ändamål -investeringar
- HÄ 2024/635-4 Bilaga 4A Kompetensförsörjningsplan 2025
- HÄ 2024/635-5 Bilaga 4B Strategisk kompetensförsörjningsplan
- HÄ 2024/635-8 Bilaga 5 Ersättningsnivåer för intäktsfinansiering
- HÄ 2024/635-9 Bilaga 6 Lägesbild Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd
- HÄ 2024/635-12 Bilaga 9 Utvecklingsplan för fritids- och ungdomsgårdar

§ 13**Miljö- och klimathandlingsplan 2030**

HÄ 2024/709

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner Hägersten-Älvsjö miljö- och klimathandlingsplan 2030.

Sammanfattning av ärendet

Stockholms stad har antagit ett nytt miljöprogram som sträcker sig fram till 2030. Programmet formulerar stadens strategiska inriktning på miljö- och klimatområdet. Till planen hör ett antal handlingsplaner som anger hur målen ska nås. För att samla Miljöprogram 2030 och tillhörande handlingsplaner och få en tydligare lokal styrning i miljö- och klimatfrågorna, har en lokal miljö- och klimathandlingsplan tagits fram. Handlingsplanen utgör en viktig stomme i arbetet med att nå miljömålen.

Förslag till beslut

Sara Grolander (MP), Max Otterman m.fl. (S), Maria Ljuslin (V) och föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Johan Nilsson m.fl. (M), Inger Swahn (L) och Henrik Falk (C) lade fram ett förslag och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Tjänstgörande ersättare Henrik Åkerlund (SD) lade fram ett förslag och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Ordföranden förklarade överläggningen avslutad.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Reservation

Johan Nilsson m.fl. (M), Inger Swahn (L) och Henrik Falk (C) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

"1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut.

2. Att uppdra åt förvaltningen att utarbeta en ny miljö- och klimathandlingsplan.

3 Att därutöver anföra:

Stockholm ska vara en av världens ledande städer vad gäller klimatomställning. Just därför menar vi att det är av största vikt att klimatomställningen både är effektiv, upplevs som legitim av stockholmarna och kombinerar minskade klimatutsläpp med ökad tillväxt och en mer levande stad.

För att minska Stockholms klimatavtryck är elektrifieringen av vägtransport avgörande kombinerat med att fånga in och lagra koldioxid. Stockholm kan och bör göra mer hållbara och klimatsmarta inköp och upphandlingar – med respekt för stockholmarnas skatteintäkter och att detta behöver ske så kostnadseffektivt som möjligt. Däremot ska inte stadsdelsförvaltningen odsla energi på insatser som har marginell påverkan på vårt klimatavtryck. Likaså ska inte stadsdelen pådyvla medborgarna eller medarbetarna politiska åsikter och val. Det är till sist den enskilda människan som exempelvis avgör om man vill äta vegetariskt eller inte.

Miljö- och klimathandlingsplanen slår både högt och lågt. Samtidigt som det finns relevanta aktiviteter såsom att samordna godstransporter, minska matsvinnet, öka återbruket, etablera ett fritidsbibliotek, minska inköpet av plastartiklar samt öka medarbetarna inom parksskötselns kunskap inom biologisk mångfald återfinns flera aktiviteter som vi bedömer som ett slag i luften, symbolpolitik, och som har marginell positiv effekt men kommer försvåra och fördyra arbetet på förvaltningen. Sådana exempel är att inte ha papperskorgar i varje arbetsrum, laga trasiga mobilskärmar i egen regi, inventera inventarier som kan innehålla gifter och att utbilda kontorspersonal i 'hållbara kontor'.

Vidare anser vi att formuleringarna om en rättvis klimatomställning ska tas bort ur ärendet. Detta eftersom det inte finns någonting i den rödgröna politiken som styr mot en 'rättvis' klimatomställning. Effekterna av den politik som förs av de rödgröna partierna är endast att de med stora resurser kan köpa sig förbi den förda politikens styrmedel medan de med mindre resurser tvingas till ökade levnadskostnader och mindre marginaler. För att inte tala om de som åker kollektivtrafik som får sin turtäthet väsentligt neddragen av det rödgröna styret i regionen.

En av aktiviteterna i planen är oklar till sin innebörd, 'uppdatera riktlinjerna för föreningsstöd med miljö- och klimatperspektiv'. Vad det i praktiken innebär framgår inte, men sannolikt vill den rödgröna majoriteten ställa miljö- och klimatkrav på föreningarna i

samband med bidragsgivningen. Om detta i sin tur innebär en extra arbetsbörda för föreningslivet visar det återigen att de rödgröna partierna inte har förstått att stadsdelens levande föreningsliv består av ideellt arbetande volontärer som brinner för sitt specifika föreningsintresse och inte nödvändigtvis vill utföra förvaltningens arbetsuppgifter.

Att livsmedel som köps in till förvaltningen vid konferenser, planeringsdagar, seminarier, möten och frukostar ska vara vegetarisk anser vi strider mot människans fria val. Ska stadsdelen vara en attraktiv arbetsgivare ska vi inte påtvinga vissa levnadsmönster eller frånta medarbetarna sin valfrihet. Dessutom finns det många som har allergier eller sjukdomar som gör att det inte går att äta det vegetariska kost som erbjuds."

Reservation

Tjänstgörande ersättare Henrik Åkerlund (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

"1 Att yrka på att avslå förvaltningens tjänsteutlåtande.

2. Därutöver anföra följande:

Sverigedemokraterna anser att Stockholms stad ska ta en ledande roll i miljö- och klimatarbetet, och fungera som ett framstående exempel för andra. Varje skattekrona bör investeras i åtgärder som är samhällsekonomiskt lönsamma och som ger största möjliga minskning av utsläppen. Insatser utan bevisad effekt ska undvikas och dessutom ska alla åtgärder regelbundet utvärderas för att säkerställa effektiviteten.

Stockholm ska också fokusera på att förbättra närmiljön genom att begränsa nybyggnation i grönområden och intensifiera arbetet med sanering av vattendrag och sjöar.

Staden bör inte ensidigt fokusera på att minska koldioxidutsläppen till varje pris, särskilt inte om marginalkostnaderna blir höga. Istället bör Stockholm satsa på att utöka det internationella klimatbiståndet, bland annat genom att skicka experter inom miljö och energieffektivitet till utvecklingsländer.

Sverigedemokraterna har lagt fram ett alternativt Miljöprogram 2030, som bygger på dessa visioner och ambitioner. Därför föreslås en översyn av den nuvarande klimathandlingsplanen.

Handlingar i ärendet

- HÄ 2024/709-2 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande Miljö- och klimathandlingsplan 2030
- HÄ 2024/709-1 Miljö- och klimathandlingsplan 2030

§ 14

Nämndens delegationsordning

Ny chefsstruktur inom äldreomsorgen

HÄ 2024/174

Beslut

1. Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd delegerar samtliga beslut av ärenden som anges i den beskrivna delegationsordningen till förvaltningschef enligt 7 kap. 6 § kommunallagen.
2. Nämnden ger förvaltningschefen rätt att vidaredelegera till lägst den nivå som finns angiven i delegationsordningens kolumn ”Delegat”.
3. Beslut som delegeras ska anmälas i den ordning som anges i kolumnen ”Kommentar” i delegationsordningen.
4. Ändringar i denna uppdatering av delegationsordningen gäller från 1 januari 2025.

Sammanfattning av ärendet

Nämndens delegationsordning ses över regelbundet för att beslutsfattandet ska vara så effektivt som möjligt. Ny chefsstruktur inom avdelningen för äldreomsorg införs och börjar gälla från 1 januari 2025. I denna uppdatering föreslås nya delegater i ärendegrupper inom äldreomsorg.

Beslutsgång

Ordföranden föreslog bifall till förvaltningens förslag och fann att nämnden ställde sig bakom det.

Handlingar i ärendet

- HÄ 2024/174-13 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande Uppdatering av delegationsordningen

§ 15**Orosanmälan vid misstänkt hedersförtryck i förskolan**

Svar på skrivelse från (M), (L) och (C).

HÄ 2024/637

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen från (M), (L) och (C).

Sammanfattning av ärendet

Johan Nilsson m.fl. (M), Inger Swahn (L) och Henrik Falk (C) har i en skrivelse ställt frågor om orosanmälan vid misstänkt hedersförtryck i förskolan. Förvaltningen besvarar frågorna i detta tjänsteutlåtande.

Beslutsgång

Ordföranden föreslog bifall till förvaltningens förslag och fann att nämnden ställde sig bakom det.

Handlingar i ärendet

- HÄ 2024/637-2 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande
Orosanmälan vid misstänkt hedersförtryck i förskolan
- HÄ 2024/637-1 Orosanmälan vid misstänkt hedersförtryck i förskolan - skrivelse från (M), (L) och (C)

§ 16**Rutiner på våra förskolor**

Svar på skrivelse från (M), (L) och (C)

HÄ 2024/638

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen från (M), (L) och (C).

Sammanfattning av ärendet

I en skrivelse från Johan Nilsson m.fl. (M), Inger Swahn (L), Henrik Falk (C) och med ersättaryttrande från Lolita Lovén Johnsen (KD) ställs frågor om förskolans rutiner kopplat till övergrepp på barn. Förvaltningen besvarar frågorna i detta tjänsteutlåtande.

Beslutsgång

Ordföranden föreslog bifall till förvaltningens förslag och fann att nämnden ställde sig bakom det.

Handlingar i ärendet

- HÄ 2024/638-5 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande Rutiner på våra förskolor
- HÄ 2024/638-1 Rutiner på våra förskolor - skrivelse från (M), (L) och (C)
- HÄ 2024/638-4 Bilaga 2 - Säker förskola Barn som far illa
- HÄ 2024/638-3 Bilaga 3 - Akutmatris stadens stödmaterial
- HÄ 2024/638-2 Bilaga 4 - Rutiner vid misstanke om brott mot barn

§ 17**Prioriterat gångvägnät för Stockholms stad**

Yttrande till kommunstyrelsen

HÄ 2024/629

Beslut

1. Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Trafikkontoret har tagit fram förslag till prioriterat gångvägnät för Stockholm, utifrån ett uppdrag i budgeten. Stadsdelsförvaltningen är positiv till att ett sådant gångvägnät pekas ut, men saknar stadsdelsförvaltningens roll i dokumentet. Eftersom en del av gångvägnätet ligger på parkmark ansvarar stadsdelsförvaltningen för det, men har inga särskilda medel avsatta för underhållet. Vidare lämnar förvaltningen synpunkter på trygghet, tillgänglighet, vägvisning och behovet av att separera gång- och cykeltrafik.

Beslutsgång

Ordföranden föreslog bifall till förvaltningens förslag och fann att nämnden ställde sig bakom det.

Särskilt uttalande

Johan Nilsson m.fl. (M) anmälde ett särskilt uttalande.

"Moderaterna ser positivt på att framkomligheten i staden ökar för alla grupper i samhället.

Vi tycker förvaltningens synpunkt om de parkvägar som pekas ut är mycket angelägen. Det är en stor brist vid framtagandet av ärendet att stadsdelsnämnderna, som ansvarar för parkvägar, inte har involverats.

Att göra det lättare att ta sig fram gåendes i Stockholm är i sig mycket bra, dock finns de som behöver ha hjälp att ta sig fram, t.ex. med kollektivtrafik. Tyvärr försvårar neddragningarna av busstätheten och tunnelbaneturerna möjligheten att ta sig fram i staden, och det drabbar främst äldre. Åtgärderna med gångvägnätet kan inte fullt ut kompensera för de massiva neddragningar av kollektivtrafiken som nu genomförs av vänsterstyret Region

Stockholm. Särskilt illa blir det nu under vintertid när många äldre inte vill eller kan gå längre sträckor på grund av halkrisken.

Samma kraft och energi som stadens vänstermajoritet lägger på gångvägnätet bör man även lägga på att övertala sina partikamrater i regionen att snarast få ordning på kollektivtrafiken. Utan bussar och tunnelbanetåg kommer rörelsefriheten kraftigt att kringkärvas för Stockholms befolkning."

Handlingar i ärendet

- HÄ 2024/629-2 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande Prioriterat gångvägnät
- HÄ 2024/629-1 Remissbrev - Prioriterat gångvägnät för Stockholms stad
- HÄ 2024/629-1.1 Bilaga 1 - Stockholms prioriterade gångvägnät

§ 18**Nya mobilitetslösningar i trafikavtal – motion från (M)**

Yttrande till kommunstyrelsen

HÄ 2024/607

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

I en motion föreslår Dennis Wedin (M) att ett nytt hyrcykelsystem kopplas till kollektivtrafiken, och vill att trafiknämnden får i uppdrag att samarbeta med Region Stockholm om detta. Förvaltningen är positiv till förslaget, som en klimatsmart mobilitetslösning, men vill inte att det ska uppstå nya problem med att cyklar lämnas på olämpliga platser och i terrängen. Därför anser förvaltningen att det ska finnas starka incitament för användarna i ett nytt system, att lämna tillbaka cyklarna på avsedda platser.

Förslag till beslut

Sara Grolander (MP), Max Otterman m.fl. (S), Maria Ljuslin (V), Inger Swahn (L), Henrik Falk (C) och tjänstgörande ersättare Henrik Åkerlund (SD) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Johan Nilsson m.fl. (M) lade fram ett förslag och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Ordföranden förklarade överläggningen avslutad.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Reservation

Johan Nilsson m.fl. (M) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

"1 Att tillstyrka motionen.

2. Att därutöver anföra.

Det måste bli enklare att ta sig fram i Stockholm. Då behöver kollektivtrafiken till och inom Stockholm fungera bättre och smidigare. Därför är det glädjande att Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning ställer sig positiva till motionens intentioner.

Stockholms stad behöver lära av sina misstag och inspireras av städer som gör det bättre. Haveriet som innebar farliga hyrcyklar och stora, finansiella risker får inte upprepas – ett kommande hyrcykelsystem behöver vara betydligt bättre.

Men ambitionerna behöver ställas högre än att enbart erbjuda ett användarvänligt hyrcykelsystem. För att underlätta vardagen för alla de som reser inom och till Stockholm behöver det bli enklare att kombinera olika transportsätt – exempelvis cykeln och kollektivtrafiken. Det skulle möjliggöra ett mer effektivt och hållbart resande – inte minst för de stockholmarna som ser en möjlighet i att cykelpendla.

Moderaterna vill därför möjliggöra ett mer hållbart, effektivt och tryggt resande genom att integrera ett framtida hyrcykelsystem i SL-appen. Med samma app och abonnemang ska du kunna cykla och åka buss eller tunnelbana. Detta skulle bli enklare att använda och ha ett större användningsområde än det tidigare systemet. Genom att integrera de två i ett och samma system kan vi undvika fler haverier och i stället underlätta och låta stockholmarna få njuta av sitt resande, vare sig det sker med cykel eller med buss."

Handlingar i ärendet

- HÄ 2024/607-2 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande Nya mobilitetslösningar
- HÄ 2024/607-1 Remissbrev - Nya mobilitetslösningar i trafikavtal - motion från (M)
- HÄ 2024/607-1.1 Motion om nya mobilitetslösningar i trafikavtal

§ 19**Samspel i förskolan – motion från (L)**

Yttrande till kommunstyrelsen

HÄ 2024/606

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

I en motion av Jan Jönsson och Åsa Nilsson Söderström båda (L) föreslås att staden ska utveckla arbetet med samspel i förskolan samt tillämpa WHO:s och Socialstyrelsens rekommendationer för minimal skärmanvändning i förskolan. De kommunala förskolorna i stadsdelsområdet arbetar aktivt med att främja samspel mellan barn samt mellan barn och pedagoger. Digitala verktyg används i stadsdelsområdets kommunala förskolor när pedagogerna bedömer att de bidrar till ett pedagogiskt mervärde. Vanligen innebär det att samspel mellan barn och mellan barn och pedagoger sker även i dessa sammanhang. Förvaltningen ställer sig positiv till att digitala verktyg används med varsamhet, men bedömer inte att användandet av digitala verktyg är något som behöver ha negativ inverkan på förskolornas arbete med samspel.

Beslutsgång

Ordföranden föreslog bifall till förvaltningens förslag och fann att nämnden ställde sig bakom det.

Handlingar i ärendet

- HÄ 2024/606-2 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande Samspel i förskolan
- HÄ 2024/606-1 Remissbrev - Samspel i förskolan - motion från (L)
- HÄ 2024/606-1.1 Motion om samspel i förskolan

§ 20**Avskaffa det generella badförbudet i stadens ordningsföreskrifter och anlägg fler bad – motion från (C)**

Yttrande till kommunstyrelsen

HÄ 2024/604

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Ärendet avser en motion från Jonas Naddebo (C) som föreslår att avskaffa det generella badförbudet i stadens ordningsföreskrifter samt anlägga fler bad. Förslagsställaren önskar också att staden anlägger badstegar i Stockholms vatten samt utreder möjligheterna för att anlägga nya allmänna badplatser. Förvaltningen anser att det är viktigt att säkerställa säkra badplatser, vilket nuvarande förbud i hamnområden gör. Staden har sedan år 2022 en handlingsplan för inrättande av nya badplatser som förvaltningen arbetar efter.

Förslag till beslut

Sara Grolander (MP), Max Otterman m.fl. (S), Maria Ljuslin (V), Johan Nilsson m.fl. (M), Inger Swahn (L) och tjänstgörande ersättare Henrik Åkerlund (SD) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Henrik Falk (C) lade fram ett förslag och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Ordföranden förklarade överläggningen avslutad.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Reservation

Henrik Falk (C) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

"1 Att delvis avslå förvaltningens förslag till beslut.

2. Att bifalla motionen i sin helhet.

3. Att därutöver anföra följande.

Centerpartiet har länge jobbat för att göra det fantastiska vatten vi har i Stockholm tillgängligt för så många som möjligt. Det har bland annat resulterat i en strategi för levande kajer, nya bastuflottar och upprustade strandbad. Att tillgängliggöra det fantastiska vatten som finns i hela staden och identifiera outnyttjade möjligheter är en viktig pusselbit i utvecklingen av Stockholm som en grön, hållbar och attraktiv stad för invånare och besökare.

Det är olyckligt att förvaltningen väljer att fokusera på olika hinder istället för att se vilken potential detta skulle kunna ha på Hägersten och Älvsjö folkliv och därför arbeta för att undanröja de hindren och möjliggöra mer bad. Det pågår ett arbete med att avskaffa badförbudet på tre platser. Det är ett litet steg i rätt riktning. Centerpartiet går dock betydligt längre och har identifierat hela 23 platser i Stockholm som gör sig bra för nya badplatser.

Förutom det allmänna badförbudet så borde mer arbete göras för att göra våra kajmiljöer säkrare och samtidigt möjliggöra för fler badställen, därför borde staden satsa på att få på plats fler badstegar. Centerpartiet har identifierat att det borde gå att få minst 175 stycken fler badstegar på plats.

Vi tror och hoppas att staden kan göra ännu mer för att tillvara de outnyttjade badmöjligheter som finns i Stockholm. Centerpartiet anser därför att det är hög tid att häva det generella badförbudet, att öppna fler badplatser och få badstegarna på plats för att bättre tillgängliggöra Stockholms vatten."

Handlingar i ärendet

- HÄ 2024/604-2 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande Avskaffa det generella badförbudet i staden
- HÄ 2024/604-1 Remissbrev - Avskaffa det generella badförbudet i stadens ordningsföreskrifter och anlägga fler bad - motion från (C)
- HÄ 2024/604-1.1 Motion om att avskaffa det generella badförbudet i stadens ordningsföreskrifter och anlägga fler bad

§ 21**Uppdrag att driva lokala facebookgrupper - motion fr (SD)**

Yttrande till kommunstyrelsen

HÄ 2024/591

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Ärendet avser en motion från Gabriel Kroon (SD) om att ge Stockholms stads stadsdelsnämnder i uppdrag att äga, driva och administrera lokala facebookgrupper. Stadsdelsförvaltningen ser inte i nuläget att det finns ett behov av eller förutsättningar för att skapa och driva den typ av facebookgrupper som beskrivs i motionen. Förvaltningen har redan idag ett antal konton på sociala medier, det finns redan ett stort antal lokala facebookgrupper och lokala medier som plattform för dialog och debatt, och staden måste följa vissa riktlinjer för sin närvaro i sociala medier.

Förslag till beslut

Sara Grolander (MP), Max Otterman m.fl. (S), Maria Ljuslin (V), Johan Nilsson m.fl. (M), Inger Swahn (L) och Henrik Falk (C) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Tjänstgörande ersättare Henrik Åkerlund (SD) lade fram ett förslag att bifalla motionen och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Ordföranden förklarade överläggningen avslutad.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Handlingar i ärendet

- HÄ 2024/591-3 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande Driva lokala facebookgrupper
- HÄ 2024/591-2 Bilaga - Stadens policy sociala medier
- HÄ 2024/591-1 Remissbrev - Uppdrag att driva lokala facebookgrupper - motion från (SD)

- HÄ 2024/591-1.1 Motion om att ge stadsdelsnämnder i uppdrag att driva lokala facebookgrupper

§ 22

Protokoll från Hägersten-Älvsjö och Skärholmens stadsdelsnämnds råd för funktionshinderfrågor

HÄ 2024/8

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd har tagit del av protokollen från Hägersten-Älvsjö och Skärholmens stadsdelsnämnds råd för funktionshinderfrågor synpunkter och lägger protokollet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- HÄ 2024/8-15 Protokoll från Hägersten-Älvsjö och Skärholmens stadsdelsnämnds råd för funktionshinderfrågor 22 oktober 2024
- HÄ 2024/8-15.1 Protokollsbilaga från Hägersten-Älvsjö och Skärholmens stadsdelsnämnds råd för funktionshinderfrågor 22 oktober 2024
- HÄ 2024/8-16 Protokoll från Hägersten-Älvsjö och Skärholmens stadsdelsnämnds råd för funktionshinderfrågor 28 november 2024

§ 23
Protokoll från pensionärsrådet
HÄ 2024/7**Beslut**

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd har tagit del av pensionärsrådets synpunkter och lägger protokollet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- HÄ 2024/7-19 Protokoll från pensionärsrådet 11 december 2024

§ 24
Protokoll från förvaltningsgruppen
HÄ 2024/9

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd lägger protokollet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- HÄ 2024/9-21 Protokoll från förvaltningsgruppen 10 december 2024
- HÄ 2024/9-20 2024-12-10 MBL-protokoll Verksamhetsplan 2025

§ 25
Anmälan av månadsrapport
HÄ 2024/10

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd lägger anmälan av månadsrapporten för november till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- HÄ 2024/10-12 Månadsrapport för november

§ 26
Anmälan av delegationsbeslut
HÄ 2024/11

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd lägger sammanställningen av delegationsbeslut till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- HÄ 2024/11-21 Rapport över delegationsbeslut

§ 27**Anmälan av besvarade medborgarförslag****Beslut**

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd lägger anmälan till handlingarna.

Anmälda handlingar

- Anmälan av besvarade medborgarförslag
- Svar på skrivelse Medborgarförslag om strandbad vid Långsjön, Herrängens gård
- Svar på skrivelse Medborgarförslag om bibliotek vid Liljeholmskajen
- Svar på skrivelse Medborgarförslag om hundrastgård i Västertorp

§ 28

Anmälan av rapporter och diarieförda ärenden

HÄ 2024/12

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd lägger anmälan till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- HÄ 2024/12-29 Inkomna rapporter till nämnden
- HÄ 2024/12-28 Rapport över diarieförda ärenden perioden 1 till 30 november 2024

§ 29 Nämndens frågor

Skrivelse om högtider på vård- och omsorgsboenden

Johan Nilsson m.fl. (M) med instämmande av tjänstgörande ersättare Henrik Åkerlund (SD) av lade fram en skrivelse om högtider på vård- och omsorgsboenden och föreslog att nämnden skulle lämna den till förvaltningen för beredning. Dnr HÄ 2024/762

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd överlämnar skrivelsen till förvaltningen för beredning.

Skrivelse om medborgarförslag som planeras att verkställas "när utrymme ges"

Johan Nilsson m.fl. (M) lade fram en skrivelse om medborgarförslag som planeras att verkställas och föreslog att nämnden skulle lämna den till förvaltningen för beredning. Dnr HÄ 2024/763

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd överlämnar skrivelsen till förvaltningen för beredning.
